

*Державна архівна служба України
Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України*

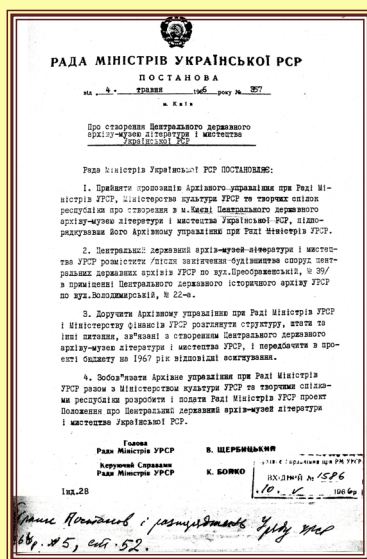
**Центральний державний
архів-музей літератури
і мистецтва України**
До 45-річчя заснування

Київ
2011

Приміщення ЦДАМЛМ
України

Постанова Ради Міністрів
Української РСР про створення
Центрального державного
архіву-музею літератури
і мистецтва Української РСР.
ЦДАВО України. Ф. 14,
оп. 1, спр. 6

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України – одне з найбільших архівосховищ Європи літературно-мистецького профілю.

ЦДАМЛМ України було створено 4 травня 1966 р. постановою Ради Міністрів УРСР, з 1 серпня 1967 р. установа розпочала свою діяльність. Архів розташований на території Національного заповідника “Софія Київська”, в приміщенні кол. Софійської бурси, пам’ятці історії архітектури другої половини XVIII ст. (1763–1767 рр.).

Першим директором було призначено історика, музикознавця Л. А. Проценко. Постанова Ради Міністрів УРСР від 27.08.1968 р. № 451 зобов’язувала творчі спілки, організації, установи літературно-мистецького профілю передавати до архіву-музею документальні матеріали. Вперше в історії архівної системи України новостворена установа повинна була приймати на постійне державне зберігання документи діячів української культури.

Фактично, було створено багато профільну установу, яка, зберігаючи та використовуючи архівні документи, музейні предмети, друковані видання, не мала аналогів у архівній системі УРСР. З другої половини 1970-х рр. діяльність ЦДАМЛМ України спрямовувалася досвідченими архівістами – директором М. Крячком (1977–1999), заступником директора З. Сендиком (1976–1995). В цей період до архіву надійшло багато документів як особового так і офіційного походження. У 1999–2005 рр. ЦДАМЛМ України очолював Ю. Кулініч, а з 2005 р. – Л. Скрипка.

Більшість фондів установ і організацій були започатковані в другій половині ХХ ст. і продовжують поповнюватися сьогодні. Серед них – фонди Комітету із Національної премії України імені Тараса Шевченка, державних спеціалізованих підприємств в галузі літератури і мистецтва, філармонії, творчих спілок, театрів, танцювальних, хорових колективів, оркестрів, концертних об'єднань, цирків, кіностудій, видавництв, редакцій газет і журналів тощо.

Директор ЦДАМЛМ України Л. В. Скрипка

Колектив ЦДАМЛМ України

Почесний знак лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка. Одною з фондуютьвачів ЦДАМЛМ України

Архівне сховище
ЦДАМЛМ України

Нині в ЦДАМЛМ України постійно зберігаються фонди 117 установ і організацій (116189 од. зб.).

Складовою джерельної бази ЦДАМЛМ України є 1392 особових фонди (293403 од. зб.). В особових фондах діячів української літератури і мистецтва XIX – поч. XX ст. зосереджені найвизначніші твори української класики.

З початку 1990-х рр. розгорнулося інтенсивне комплектування ЦДАМЛМ України документами зарубіжної україніки (Австралія, Бразилія, Великобританія, Канада, Німеччина, Росія, США, Франція, Чехія).

Значну частину архівних фондів особового походження складають документи повоєнного періоду. Це фонди митців різних поколінь: письменників, перекладачів, літературознавців, мистецтвознавців, художників, архітекторів, режисерів театру і кіно, акторів, композиторів, співаків, бандуристів, етнографів, театрознавців, музикознавців, мовознавців, бібліографів тощо.

З початку 1990-х рр. розгорнулося інтенсивне комплектування ЦДАМЛМ України документами зарубіжної україніки (Австралія, Бразилія, Великобританія, Канада, Німеччина, Росія, США, Франція, Чехія). Серед фондоутворювачів – визначні діячі української діаспори: письменник І. Багряний, художник М. Бутович, публіцист Р. Рахманний та ін.

З початку 1990-х рр. розгорнулося інтенсивне комплектування ЦДАМЛМ України документами зарубіжної україніки (Австралія, Бразилія, Великобританія, Канада, Німеччина, Росія, США, Франція, Чехія). Серед фондоутворювачів – визначні діячі української діаспори: письменник І. Багряний, художник М. Бутович, публіцист Р. Рахманний та ін.

Нові надходження з США
до ЦДАМЛМ України

Бібліотечний фонд ЦДАМЛМ України налічує 105030 книг, 5699 примірників журналів, 2436 підшивок газет. Науково-довідкова бібліотека сформована на основі приватних колекцій, які надійшли до ЦДАМЛМ України разом з особовими документами діячів літератури і мистецтва.

Музейний фонд ЦДАМЛМ України (21322 музейних предметів) представлений у комплексі меморіальних кабінетів діячів української культури ХХ ст., зокрема, письменника А. Малишка, композитора П. Майбороди, художника М. Глуценка, а також в музейних сховищах.

З оригіналами архівних документів користувачі мають можливість ознайомитися в читальному залі архіву. Читальний зал забезпечений розгалуженим науково-довідковим апаратом до якого входять описи фондів, два випуски путівників (2003, 2005), каталог, автоматизована інформаційно-пошукова система містить відомості щодо 38798 осіб.

Працівники ЦДАМЛМ України інформують установи і організації про склад і характер документів, виконують тематичні та соціально-правові запити, готують статті, огляди, збірники, радіо- та телепередачі, документальні виставки.

Меморіальний кабінет композитора П. І. Майбороди

Виставкова зала ЦДАМЛМ України

Читальна зала ЦДАМЛМ України

Відділ “Літературно-мистецькі Плюти”.
Будинок О. Корнійчука

Окремим структурним під-розділом ЦДАМЛМ України є відділ “Літературно-мистецькі Плюти” в с. Плюти Обухівського району Київської області, до якого входить літературно-меморіальний будинок-музей визначного українського драматурга О. Корнійчука.

Нині відділ здійснює широке коло діяльності, зберігаючи і використовуючи

матеріали діячів літератури і мистецтва, які жили і творили в Плютах. Щороку, у травні, відділ проводить літературно-мистецьке свято “Весна в Плютах”, на яке приїздять численні шанувальники творчості О. Корнійчука, письменники, актори, професійні та самодіяльні колективи.

Діяльність архіву – це діяльність його працівників, професіоналізм, знання, уміння і творчі здобутки яких відзначених нагородами і подяками.

Бібліографія

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України: Путівник / Державний комітет архівів України. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. – Київ, 2003. – Вип. 1. – 486 с. – (Серія “Архівні зібрання України: Путівники”)

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України: Путівник / Державний комітет архівів України. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. – Київ, 2004. – Вип. 2. – 622 с. – (Серія “Архівні зібрання України: Путівники”)

Архівні установи України: Довідник. Т. 1. Державні архіви / Держкомархів України. УНДІАСД; Редкол.: Г. В. Боряк (голова), І. Б. Матяш, Г. В. Папакін. – 2-е вид., доп. – К., 2005. – С. 156–177.

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва Української РСР: Буклет. – К., 1988. – 8 с.

Государственные архивы СССР: Справ.: В 2 ч. – М., 1989. – Ч. 1. – С. 464–469.

Національна архівна інформаційна система “Архівна та рукописна Україніка” і комп’ютеризація архівної справи в Україні: Зб. наук. пр. – К., 1995. – Вип. 1: Інформатизація архівної справи в Україні: Сучасний стан та перспективи.- 308 с.

Мирмович Ю. Обзор документальных источников по истории еврейской литературы в фондах архивохранилищ Киева: Государственный архив-музей литературы и искусства Украины, Отдел рукописей Института литературы им. Т. Шевченко Национальной Академии Наук Украины. – М., 1996.

Матяш І. Катерина Грушевська: Життєпис, бібліографія, архіви. –К.,1997. – 224 с.

Архівні установи України: Довідник / Авт.-уклад.: О. І. Алтухова, С. І. Андросов, Л. С. Анохіна та ін.; ред. кол. О. С. Онищенко, Р. Я. Пиріг, Л. А. Дубровіна та ін.; упоряд. Г. В. Боряк, С. Г. Даневич, Л. А. Дубровіна та ін.; Державний комітет архівів України, Міністерство культури і мистецтв України; Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України. – К., 2000. – С. 43–45.

Крячок М. І. Документи письменника “розстріляного відродження” (до 100-річчя від дня народження В. П. Підмогильного) // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвідомчий наук. зб. – Вип.4: Студії на пошану Руслана Пирога. – К., 2001. – С. 527–540.

Крячок М. І. Архів-музей літератури і мистецтва України // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1: А. – С. 702–703.

Ясь О. В. Архів-музей літератури і мистецтва України // Енциклопедія історії України / НАН України. Інститут історії України. Абаза-Ашкеназі. Робочий зошит. – К., 2001. – С. 108–109.

Малярчук Т. Центральний державний архів- музей літератури і мистецтва України: Огляд нових надходжень в 2003 році // Відкритий архів: Щорічник матеріалів та досліджень з історії модерної укр. культури. – К.: Критика, 2004. – Т. 1. – С. 617–620.

Мудрак М., Павлова О. Понад кордонами. Модерна українська книжкова графіка 1914–1945. К., Критика, 2008. – 175 с.

Книжкові зібрання
ЦДАМЛМ України

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України

Україна, 01034, м. Київ-34, вул. Володимирська, 22-а
(територія Національного заповідника “Софія Київська”)
Тел./факс (044) 278-44-81

Е-mail: slv1@mail.univ.kiev.ua; archiv-muzej@ukr.net
Веб-сайт: csam.archives.gov.ua

Надруковано ДЦЗД НАФ
03110, Київ, вул. Соломянська, 24

